

Sygn. akt V CNP 68/14

POSTANOWIENIE

Dnia 30 czerwca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Myszka

w sprawie ze skargi A. J.

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia

Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 30 sierpnia 2013 r.,

sygn. akt XIX Ga 489/13

wydanego na skutek skargi A. J. o wznowienie postępowania zakończonego

prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Bielsku-Białej

z dnia 29 września 2010 r., sygn. akt V Ga 41/10

w sprawie z powództwa R. S.A. w W.

przeciwko A. J.

o zapłatę

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 30 czerwca 2015 r.

- 1. odrzuca skargę,**
- 2. oddala wniosek pełnomocnika skarżącej o przyznanie mu od Skarbu Państwa nieuiszczonych kosztów pomocy prawnej,**
- 3. nie obciąża skarżącej A.J. kosztami postępowania wywołanego wniesieniem skargi, poniesionymi przez R. S.A. w W.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 30 sierpnia 2013 r. Sąd Okręgowy w Katowicach odrzucił, jako niedopuszczalną (art. 410 § 1 w związku z art. 416 § 1 k.p.c.), skargę A.J. o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Bielsku – Białej z dnia 29 września 2010 r., wydanym na skutek apelacji powódki od wyroku Sądu Rejonowego w Bielsku – Białej z dnia 25 lutego 2010 r. w sprawie z powództwa „R. ” S.A. w W. przeciwko A. J. o zapłatę.

A. J. wniosła skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem postanowienia z dnia 30 sierpnia 2013 r. o odrzuceniu skargi o wznowienie postępowania, zarzucając, że zostało ono wydane z naruszeniem art. 416 § 1 i art. 410 § 1 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 424¹ k.p.c., w brzmieniu nadanym przez art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 22 lipca 2010 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny, ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz.U. Nr 155, poz. 1037), która weszła w życie z dniem 25 września 2010 r., można żądać stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego wyroku sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, jeżeli przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie tego wyroku w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe (§ 1). W wyjątkowych wypadkach, gdy niezgodność z prawem wynika z naruszenia podstawowych zasad porządku prawnego lub konstytucyjnych wolności albo praw człowieka i obywatela, można także żądać stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego wyroku sądu pierwszej lub drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, jeżeli strona nie skorzystała z przysługujących jej środków prawnych, chyba że jest możliwa zmiana lub uchylenie wyroku w drodze innych przysługujących stronie środków prawnych (§ 2).

Jak wynika z przytoczonych przepisów, w sprawach rozpoznawanych w procesie skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem orzeczenia przysługuje tylko od prawomocnych wyroków kończących postępowanie w sprawie, nie przysługuje natomiast od postanowień formalnych.

Zgodnie z – dodanym przez art. 2 pkt 5 powołanej ustawy nowelizującej – art. 424^{1b} k.p.c., w wypadku prawomocnych orzeczeń, od których skarga nie przysługuje, odszkodowania z tytułu szkody wyrządzonej przez wydanie prawomocnego orzeczenia niezgodnego z prawem można domagać się bez uprzedniego stwierdzenia niezgodności orzeczenia z prawem w postępowaniu ze skargi, chyba że strona nie skorzystała z przysługujących jej środków prawnych.

Postanowienie o odrzuceniu skargi o wznowienie postępowania należy do postanowień formalnych, od których skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem nie przysługuje, wobec czego skarga od postanowienia Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 30 sierpnia 2013 r. ulega odrzuceniu jako niedopuszczalna.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 424⁸ § 2 k.p.c. odrzucił skargę i oddalił wniosek pełnomocnika skarżącej o przyznanie od Skarbu Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej, gdyż wniesienie niedopuszczalnej skargi nie może być uznane za udzielenie pomocy prawnej w rozumieniu § 19 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (jedn. tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 461; zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2007 r., II CZ 69/07, OSNC 2008, nr 3, poz. 41, z dnia 18 grudnia 2007 r., III CSK 336/07, nie publ., z dnia 11 maja 2011 r., II CSK 699/10, OSNC-ZD 2011, nr C, poz. 72, z dnia 30 stycznia 2015 r., IV CSK 445/14, nie publ. i z dnia 26 marca 2015 r., IV CSK 583/14, nie publ.). Uwzględniając trudną sytuację życiową skarżącej, Sąd Najwyższy przyjął za podstawę rozstrzygnięcia o kosztach postępowania poniesionych przez stronę powodową przepisy art. 102 w związku z art. 391 § 1, art. 398²¹ i art. 424¹² k.p.c.